

1

L'INICI DE L'EDAT MODERNA. ELS SEGLES XV I XVI

1. L'edat moderna	10
2. Els descobriments (I). Causes d'un procés	12
3. Els descobriments (II). Viatges i viatgers	14
4. Transformacions econòmiques i canvis socials	16
5. Reforma i Contrareforma	18
6. L'humanisme. La nova visió de l'ésser humà	20
7. El Renaixement a Itàlia (I). L'arquitectura	22
8. El Renaixement a Itàlia i a Europa (II). Escultura i pintura	24
Posa a prova el teu aprenentatge	26
Posa a prova les teves competències	27

2

L'INICI DE L'EDAT MODERNA A ESPANYA, CATALUNYA I AMÈRICA

1. El regnat dels Reis Catòlics	30
2. La monarquia hispànica	32
3. La política dels Àustria	34
4. La relació entre la monarquia dels Àustria i Catalunya ..	36
5. La conquesta i la colonització d'Amèrica	38
6. Economia, societat i vida quotidiana	40
7. La cultura i l'arquitectura del Renaixement a Espanya ..	42
8. L'escultura i la pintura del Renaixement a Espanya	44
9. El Renaixement a Catalunya	46
Posa a prova el teu aprenentatge	48
Posa a prova les teves competències	49

3

EL SEGLE XVII A EUROPA, ESPANYA I CATALUNYA

1. El segle XVII. Transformacions i conflictes	52
2. Els règims polítics	54
3. La població i l'economia d'Europa	56
4. La monarquia hispànica al segle XVII	58
5. La societat i la vida quotidiana a Europa i a Espanya ..	60
6. La ciència i la cultura	62
7. El llegat artístic. El Barroc	64
8. El Barroc a Europa	66
9. El Barroc a Espanya i Amèrica	68
10. Catalunya al segle XVII	70
11. L'art barroc a Catalunya	72
Posa a prova el teu aprenentatge	74
Posa a prova les teves competències	75

4

ACTIVITATS ECONÒMIQUES I ESPAIS GEOGRÀFICS

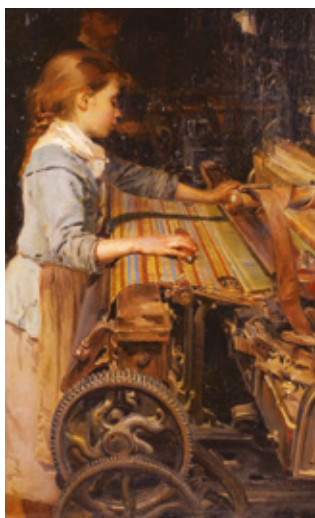
1. L'activitat econòmica. Components i sectors	78
2. Els agents econòmics i les seves relacions	80
3. Factors de producció. Recursos, capital, tecnologia i feina	82
4. Els sistemes econòmics	84
5. Tendències econòmiques actuals. La globalització	86
6. Les àrees geoeconòmiques	88
Posa a prova el teu aprenentatge	90
Posa a prova les teves competències	91

5

EL SECTOR PRIMARI. ELS ESPAIS AGRARIS

1. Els espais agraris	94
2. L'activitat agrària. Els factors físics	96
3. L'activitat agrària. Els factors humans	98
4. L'agricultura. Diversitat i tipus	100
5. L'agricultura. Sistemes agraris tradicionals i avançats ...	102
6. La ramaderia. Formes d'explotació i models	104
7. L'explotació forestal i la pesca	106
Posa a prova el teu aprenentatge	108
Posa a prova les teves competències	109

6

ELS SECTOR SECUNDARI. ELS ESPAIS INDUSTRIALS

1. El sector secundari	112
2. Bases de l'activitat industrial (I). Les matèries primeres .	114
3. Bases de l'activitat industrial (II). Les energies tradicionals	116
4. Bases de l'activitat industrial (III). Les energies alternatives	118
5. L'energia al món. L'estalvi energètic	120
6. Evolució de la indústria i dels seus paisatges (I)	122
7. Indústria i globalització (I). Tipus i factors de localització	124
8. Indústria i globalització (II). Les àrees industrials del món	126
Posa a prova el teu aprenentatge	128
Posa a prova les teves competències	129

7

EL SECTOR TERCIARI. ESPAIS I ACTIVITATS

1. Els espais terciaris	132
2. El transport (I). Xarxes i situació actual	134
3. El transport (II). Els sistemes de transports	136
4. El turisme (I). Modalitats i espais turístics	138
5. El turisme (II). Efectes i polítiques turístiques	140
6. Les activitats comercials	142
7. El comerç interior	144
8. El comerç exterior	146
Posa a prova el teu aprenentatge	148
Posa a prova les teves competències	149

8

LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES A EUROPA. ELS TRES SECTORS

1. El sector primari	152
2. El sector secundari	154
3. El sector terciari	156
Posa a prova el teu aprenentatge	158
Posa a prova les teves competències	159

9

LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES A ESPANYA I A CATALUNYA

1. El sector primari a Espanya. Els paisatges agraris i la pesca	162
2. El sector secundari a Espanya. Minería i indústria	164
3. El sector terciari (I). Comerç i transport	166
4. El sector terciari (II). El turisme	168
5. El sector primari a Catalunya	170
6. El sector secundari a Catalunya	172
7. El sector terciari a Catalunya	174
Posa a prova el teu aprenentatge	176
Posa a prova les teves competències	177

10

RECURSOS NATURALS I IMPACTES MEDIAMBIENTALS

1. El medi i els recursos naturals	180
2. L'ésser humà i el medi ambient	182
3. Els problemes del relleu i del sòl	184
4. Els problemes de l'aigua i de l'atmosfera	186
5. La desforestació i la pèrdua de la biodiversitat	188
6. Els problemes medioambientals a Espanya i a Catalunya	190
Posa a prova el teu aprenentatge	192
Posa a prova les teves competències	193

11

DESIGUALTATS SOCIOECONÒMIQUES I CONFLICTES MUNDIALS

1. Com es mesuren les desigualtats?	196
2. Els graus de desenvolupament	198
3. Les causes del desenvolupament desigual	200
4. Evolució recent de les desigualtats mundials	202
5. Les desigualtats socioeconòmiques a Europa	204
6. Les desigualtats socials i regionals a Espanya	206
7. Reptes pendents del desenvolupament humà (I)	208
8. Reptes pendents del desenvolupament humà (II)	210
9. Conflictes bèl·lics i desigualtats	212
Posa a prova el teu aprenentatge	214
Posa a prova les teves competències	215

12

L'ORGANITZACIÓ POLÍTICA I TERRITORIAL

1. L'organització política mundial. Estats i fronteres	218
2. Els sistemes polítics dels Estats	220
3. L'organització política i territorial d'Espanya	222
4. L'organització política i territorial de Catalunya	224
5. L'organització política i territorial de la Unió Europea	226
6. Les relacions internacionals (I). Diversitat i desigualtat	228
7. Les relacions internacionals (II). Cooperació i integració	230
Posa a prova el teu aprenentatge	232
Posa a prova les teves competències	233

APÈNDIX

Vocabulari	235
Diccionari visual de termes artístics	240

» PRESENTACIÓ I ESTRUCTURA

Els continguts competencials del Programa Teresa Claramunt s'estructuren en 12 unitats. El programa es basa en l'aprenentatge intel·ligent, el pensament crític, la interdisciplinarietat i l'aprenentatge cooperatiu.

UNITAT 2 L'INICI DE L'EDAT MODERNA A ESPANYA, CATALUNYA I AMÈRICA

DESCOBRIMENTS | **HUMANISME** | **RENAIXEMENT ARTÍSTIC**

REGNAT DELS REIS CATÒLICS | **REGNAT DE CARLES I** | **REGNAT DE FELIP II**

S'exploren **idees prèvies** i s'introdueixen les **primeres tasques**.

Dimensions. Indicació de la dimensió o dimensions que es tracten en la unitat.

En la **doble pàgina inicial** d'unitat hi ha **informació gràfica significativa** (fotografies, mapes, eixos cronològics...).

Fonts gràfiques: mapes, fotografies, gràfics, dibuixos, infografies... que ajuden l'alumnat a assimilar els conceptes treballats.

2. ELS DESCOBRIMENTS (I). CAUSES D'UN PROCÉS

2.1 Causes polítiques i econòmiques

2.2 Causes científiques i tècniques

2.3 Causes religioses i ideològiques

A la pàgina dreta, es proposen **activitats** amb l'espai corresponent per resoldre-les.

A la pàgina esquerra, es presenten els **continguts**.

Avança en competències. Activitats competencials de tipologia ben diversa.

Icona Treball cooperatiu. Indica les activitats que s'han de fer en grups reduïts.

EL SEU ÚS A CATALUNYA, ESPANYA I CATALUNYA I AMÈRICA

RECURSOS DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I CONCEPTES MUNDALS • UNITAT 2

Icona AvaluApp. Indica les activitats més competencials.

Icona internet. Indica les activitats en què l'alumnat ha de consultar internet.

Icona ODS. Indica les activitats que tracten alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'ONU.

